

D E C I Z I E

cu privire la admiterea apelului declarat de Primăria mun. Ungheni

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Primaria mun. Ungheni în contradictoriu cu Nina Budac, cu privire la încasarea restanței la impozitul pe bunul imobiliar și a penalității

împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni din 5 noiembrie 2025

Dosarul nr. 2a-296/2026

PIGD: 2-25040806-03-2a-06032026

Prima instanță: Judecătoria Ungheni (judecător Mariana Stratan)

2 iunie 2026, mun. Bălți

Textul corespunde cu originalul

Examinând în ședință judiciară publică, în procedură generală, cererea de apel declarată de Primăria mun. Ungheni

Curtea de Apel Nord, în completul compus din:

Radu Holban*, Preşedinte,*

Svetlana Ghercavii,

Mariana Sajin, *judecători*

Roxana Iacubovscaia, *grefier,*

C O N S T A T Ă :

I. ÎN FAPT:

1.La 29 martie 2025, Primăria mun. Ungheni, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ninei Budac, prin care a solicitat încasarea de la Nina Budac în beneficiul Primăriei municipiului Ungheni restanța la impozitul pe bunul imobiliar pentru perioada 01.01.2020-23.09.2024 în mărime de 735,70 lei și penalitatea în mărime de 333,45 lei, în total 1069,15 lei (una mie șaizeci și nouă lei, 15 bani).

2. În motivarea cererii de chemare în judecată (concretizată prin cererea suplimentară din 2 mai 2025, fila dosarului 19-20), reclamanta a invocat următoarele temeiuri:

În fapt, pârâtul are calitatea de proprietar și subiect al impunerii, deținând o cotă-parte de 5/24 din bunul imobil cu număr cadastral ***** (casă de locuit individuală), situat în *****, dobândită în baza certificatului de moștenitor nr. 5415 din 05.04.2017. Calculul obligației fiscale ce face obiectul prezentei acțiuni a fost efectuat exclusiv pentru cota-parte de 5/24 deținută de pârât, aspect reflectat atât în Avizul de plată, cât și în Extrasul din Registrul Bunurilor Imobile.

Conform datelor sistemului informațional, situația obligației fiscale a pârâtului se prezintă astfel:

Plăți de bază: la 31.12.2019 – sold 0,00 lei; la 28.03.2020 – sold 205,59 lei; 25.09.2020, soldul constituie 306,02 lei; la 30.06.2021, soldul constituie 410,08

lei; la 30.06.2022, soldul constituie 514,14 lei; la 30.06.2023, soldul constituie 618,20 lei, la 23.09.2024 – soldul constituie 735,70 lei.

Majorări de întârziere (penalități): la 31.12.2019 – sold 0,00 lei; la 28.03.2020 – sold 24,38 lei; la 31.12.2020, soldul constituie 54,40, la 31.12.2021, soldul constituie 81,87 lei; la 31.12.2022, soldul constituie 132,70 lei; la 31.12.2023, soldul constituie285,70 lei; la 23.09.2024, soldul constituie 333,45 lei. lei.

Total obligație fiscală restantă la data de 23.09.2024: 735,70 lei (plăți de bază) + 333,45 lei (penalități) = 1.069,15 lei.

Primăria municipiului Ungheni i-a expediat pârâtei Nina Budac, prin scrisoare recomandată cu aviz de recepție, Somația nr. 671 din 29.10.2024, la adresa identificată prin intermediul Sistemului Informațional Automatizat „Cadastrul Fiscal", cu privire la restanța acumulată la impozitul pe bunurile imobiliare până în anul fiscal 2024 inclusiv.

Prin somația adresată, pârâtei i-au fost aduse la cunoștință, în formă scrisă, drepturile și obligațiile ce îi revin, precum și consecințele neexecutării obligațiilor fiscale. În acest context, Primăria municipiului Ungheni a solicitat achitarea benevolă a obligației fiscale restante.

La data de 12 noiembrie 2024, pârâta a recepționat somația, fapt confirmat prin semnătură. Cu toate acestea, solicitarea a fost lăsată fără răspuns, nefiind întreprinse acțiuni precum contactarea autorității, inițierea unei întrevederi, formularea unor obiecții sau achitarea sumei datorate, fapt ce a determinat inițierea procedurii de executare silită și sesizarea instanței de judecată.

Dat fiind că, pârâta Nina Budac nu și-a onorat obligația de achitare benevolă a impozitului pe bunurile imobiliare aferent cotei-părți de 5/24 din imobil, acumulând în perioada 01.01.2020 – 23.09.2024 o restanță totală în mărime de 1.069,15 lei, inclusiv penalități în cuantum de 333,45 lei, Primăria mun. Ungheni solicită încasarea acestei datorii pe cale judiciară.

În drept, reclamanta și întemeiat cererea de chemare în judecată pe prevederile art. 6 alin. (2), art. 7 alin. (1), art. 8 alin. (2) lit. e), art. 129 alin. (6), art. 131 alin. (1) și alin. (5) lit. c), art. 157 alin. (1), art. 158, art. 170, art. 178 alin. (6), art. 191 alin. (1), (4) și (6), art. 192 alin. (1) și (2), art. 193, art. 277, art. 289 alin. (2) lit. p), art. 290 lit. p), art. 291 alin. (1) lit. p) din Codul Fiscal.

3. Prin Încheierea Judecătoriei Ungheni din 5 mai 2025, cererea de chemare în judecată a fost acceptată spre examinare în procedura generală de drept comun (fila dosarului 26).

II.Poziția părților la examinarea cauzei în instanța de fond:

4. Reprezentantul reclamantului a depus cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa și admiterea acțiunii în sensul formulat (fila dosarului 33).

5. Pârâta Nina Budac în ședința de judecată nu s-a prezentat, deși a fost înștiințată contra semnătură (fila dosarului 34). Referință nu a prezentat. Cereri/demersuri nu a formulat.

III. Soluția primei instanţe:

6. Prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 5 noiembrie 2025 (fila dosarului 36), s-a hotărât:

1. *Se admite parţial acţiunea.*

2. *Se încasează de la Nina Budac în beneficiul Primăriei municipiului Ungheni impozitul pentru bunul imobiliar, pentru perioada 30.06.2021-30.06.2024, în sumă de 429,68 MDL, penalitatea, pentru perioada 30.06.2021-30.06.2024, în sumă de 252,30 MDL, în total suma de 681,98 (şase sute optzeci şi unu,98) MDL.*

3. *În rest acţiunea se respinge din motivul expirării de drept a termenului de prescripţie pentru determinarea obligaţiilor fiscale.*

4. *Se încasează de la Nina Budac în beneficiul Statului, taxa de stat în mărime de 270,00 (două sute şaptezeci,00) MDL.*

5. *Se încasează de la Nina Budac în beneficiul Judecătoriei Ungheni taxa de timbru în mărime de 200,00 (două sute,00) MDL.*

IV. Solicitarea apelantei:

6.Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 12 noiembrie 2025 Primăria mun. Ungheni a declarat apel preliminar (fila dosarului 38).

7. Iar la 18 martie 2025 a depus cerere de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept, conform prevederilor art. 354-365 Cod de procedură civilă (fila dosarului 53-657), prin care solicită admiterea apelului, modificarea hotărârii contestate cu emiterea unei decizii prin care acțiunea Primăriei Ungheni să fi admisă integral.

V. Argumentele apelantei:

8. În motivarea apelului, apelanta a invocat următoarele temeiuri.

În fapt, prin Hotărârea Judecătoriei Ungheni din 05.11.2025, a fost admisă parțial acțiunea civilă inițiată la cererea de chemare în judecată înaintată de către Primăria Municipiului Ungheni împotriva Ninei Budac, privind încasarea la buget a obligațiilor fiscale restante (impozitul pe bunul imobiliar).

La data de 12.11.2025 Primăria municipiului Ungheni a depus apel nemotivat.

La data de 09.03.2026 Primăria a recepționat Hotărârea integrală.

Cu hotărârea respectivă Primăria Ungheni nu este acord, o consideră neîntemeiată, emisă cu încălcarea normelor de drept material și procedural, contrar probelor din dosar, nefiind elucidate și constatate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei. Hotărârea este arbitrară și bazată în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, fapt pentru care reclamanta solicit casarea integrală a acesteia ca fiind ilegală și, în condițiile art. 386 CPC.

În susținerea apelului apelanta invocă următoarele:

1.În fapt, în adresa intimatului/pârâtului, a fost expediată prin Aviz de recepție, Somația nr. 671 din 29.10.2024 (la adresa deținută prin intermediul platformei ”SIA Cadastru fiscal”), cu referire la restanța dobândită pentru impozitul pe bunul imobiliar până în anul 2024 inclusiv.

2. Prin textul Somației intimatei/pârâtei Budac Nina, i s-a adus la cunoştinţă, în scris, ce drepturi şi obligaţii are și ce răspundere prevede legea pentru neîndeplinirea obligaţiilor fiscale.

3. În context, Primăria mun. Ungheni a solicitat onorarea benevolă a obligației fiscale.

4. La data de 12.11.2024, intimata/pârâta a recepționat Somația (fapt confirmat prin semnătură), însă, solicitarea a fost lăsată fără careva acțiuni (apel telefonic, întrevederi, pretenție, soluționare amiabilă, achitare), fapt ce a dus la urmarea procedurii de executare silită.

5. Potrivit pretențiilor înaintate, intimata/pârâta, până la data depunerii acțiunii în instanță, nu a achitat restanța dobândită la impozitul pe bunul imobiliar, până în anul fiscal 2024 inclusiv, în mărime de 1.069,15 (una mie șaizeci și nouă,15) lei, motiv pentru care a fost sesizată instanța de judecată cu prezenta acțiune.

6. De menționat că, această restanță este acumulată pe parcursul a mai multor ani, iar fiecare Somație de achitare benevolă (care impune cheltuieli suplimentare), remisă în adresa intimatului/pârâtului, este lăsată fără executare.

7. Intimata/pârâta, Budac Nina (proprietar-subiect al impunerii), deține cota parte (5/24) și, exercită de fapt, dreptul de posesie, de folosinţă şi de dispoziţie asupra imobilului, amplasat în *****.

Cadrul legal care guvernează raportul juridic litigios:

Legea nr. 181/2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, specifică la:

art. (14) Obiectivele generale ale politicii bugetar-fiscale sunt:

a) asigurarea disciplinei bugetar-fiscale generale şi a stabilităţii bugetului public naţional pe termen mediu şi lung;

b) asigurarea unui management eficient al datoriei de stat și al datoriei unităților administrativ-teritoriale, cu menţinerea acestora la un nivel sustenabil pe termen mediu şi lung;

c) dezvoltarea unui cadru bugetar-fiscal previzibil şi transparent;

d) optimizarea poverii fiscale şi eficientizarea sistemului de administrare fiscală.

Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale, prevede la:

art. (4) ”Veniturile bugetelor locale se constituie din impozite, taxe, alte venituri prevăzute de legislație și se formează din: 1) venituri generale: a) venituri proprii (impozitul pe bunurile imobiliare; taxele locale, aplicate conform Codului Fiscal); b) defalcări, conform cotelor procentuale, de la impozitele și taxele de stat, stabilite prin lege; 2) venituri colectate; [...] art.

(32) În domeniul finanțelor publice locale, autoritățile reprezentative și deliberative ale unităților administrativ-teritoriale au următoarele competențe și responsabilități de bază:

a) adoptă decizia bugetară anuală, precum și decizii privind modificarea bugetului local, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare;

b) decid punerea în aplicare, modificarea și anularea, în limitele competenței lor, a taxelor locale, stabilesc mărimea cotelor acestora și cotele impozitului pe bunurile imobiliare ale persoanelor fizice și juridice în limita celor prevăzute de legislație, precum și acordarea de înlesniri fiscale.

Legea nr 436/2006 privind administrația publică locală, stipulează la: (art.9) Pentru asigurarea autonomiei locale, autorităţile administraţiei publice locale elaborează, aprobă şi gestionează în mod autonom bugetele unităţilor administrativ-teritoriale, având dreptul să pună în aplicare taxe şi impozite locale şi să stabilească cuantumul lor în condiţiile legii.

(art.14) (2) Pornind de la domeniile de activitate ale autorităţilor administraţiei publice locale de nivelul întâi stabilite la art.4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competenţe: a) decide punerea în aplicare şi modificarea, în limitele competenţei sale, a impozitelor şi taxelor locale, a modului şi a termenelor de plată a acestora, precum şi acordarea de facilităţi pe parcursul anului bugetar; [...] n) aprobă decizia bugetară anuală, precum şi decizii privind modificarea bugetului local.

Totodată, prin Ordinul Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. 400 din 14.03.2014 a fost aprobată, Instrucțiunea privind evidența obligațiilor față de buget, care, stabileşte modul de accesare şi generare a contului/conturilor contribuabilului, certificatelor și informațiilor privind lipsa sau existența restanțelor față de buget pentru autoritățile publice, investite cu drepturi respective.

Codul Fiscal nr. 1163 din 24.04.1997 stipulează la:

(art.6). (1) Impozitul este o plată obligatorie cu titlu gratuit, [...].

(art.7). (1) Impozitele şi taxele de stat şi locale se stabilesc, se modifică sau se anulează exclusiv prin modificarea şi completarea Codului Fiscal. (art. 8). (2) Contribuabilul este obligat: e) să achite la buget, la timp şi integral, [...]sumele calculate ale impozitelor şi taxelor, [...].

(art. 129). (6) Obligaţie fiscală – obligaţie a contribuabilului de a plăti la buget o anumită sumă ca impozit, taxă, [...]obligatorii stabilite în cotă procentuală, majorare de întârziere (penalitate) şi/sau amendă. (13) Restanţă – sumă pe care contribuabilul era obligat să o plătească la buget ca impozit, taxă sau altă plată, dar pe care nu a plătit-o în termen, precum şi suma majorării de întârziere (penalităţii) şi/sau amenzii.

(art. 158). SCITL este obligat, [...]referitor la obligaţiile fiscale: k1) să efectueze executarea silită a obligației fiscale restante în raport cu plățile și contribuabilii administrați, în modul stabilit de CPC și Codul de executare.

(art. 191). (6) Avizul de plată a obligaţiei fiscale intră în vigoare la data la care contribuabilul l-a primit şi este valabil până la stingerea obligaţiei fiscale sau până la anularea lui.

(art.192). (1) Avizul de plată a obligaţiei fiscale se remite contribuabilului până la expirarea termenului de stingere a obligaţiei fiscale indicat în el, dacă legislaţia fiscală nu prevede altfel. (2) Obligaţiile fiscale indicate în avizul de plată trebuie să fie stinse în termenele indicate în aviz.

(art. 228). (2) Pentru neplata impozitului, taxei în termenul şi în bugetul stabilite conform legislaţiei fiscale se plăteşte o majorare de întârziere, determinată pentru fiecare zi de întârziere a plăţii lor, pentru perioada care începe după scadenţa impozitului, taxei şi care se încheie în ziua plăţii lor efective inclusiv.

(art. 277). (1) Subiecţi ai impunerii sunt: a) proprietarii bunurilor imobiliare de pe teritoriul RM; [...]

Totodată, potrivit art. 169 din Codul Fiscal, Obligaţia fiscală naşte în momentul apariţiei circumstanţelor, stabilite de legislaţia fiscală, ce prevăd stingerea ei. Iar, obligaţia fiscală a contribuabilului ce urmează să fie stinsă de către un alt contribuabil care, conform legislaţiei fiscale, este obligat să reţină sau

să perceapă de la primul sumele ce constituie obligaţia fiscală şi să o stingă încetează a fi obligaţia fiscală a primului şi devine obligaţia fiscală a celui de-al doilea din momentul reţinerii sau perceperii.

Conform modificărilor operate la art. 156 alin. (2) din Codul fiscal, începând cu 1 ianuarie 2022, executarea silită a obligației fiscale restante în raport cu plățile şi contribuabilii administrați de serviciul de colectare a impozitelor şi taxelor locale din cadrul primăriilor (SCITL) se efectuează exclusiv de către serviciul respectiv, în modul stabilit de Codul de procedură civilă şi Codul de executare.

Potrivit cadrului normativ în vigoare, recuperarea silită a restanțelor admise de către contribuabil aferent impozitelor și taxelor administrate de SCITL poate fi realizată prin înaintarea unei acțiuni civile în instanța de judecată potrivit procedurii generale reglementate de CPC.

Subsecvent, se reține că, autorităţile administraţiei publice locale (primăriile), prin intermediul serviciilor de colectare a impozitelor şi taxelor locale din cadrul acestora, sunt obligate să ţină evidenţa contribuabililor şi a obligaţiilor fiscale calculate de respectivele servicii.

Or, potrivit art. 178 alin. (6) Cod Fiscal, ”Dată a stingerii obligaţiei fiscale prin executare silită este considerată data la care sumele obţinute în urma acţiunilor de executare silită au fost înscrise în contul bugetului respectiv”.

În concluzie, conform art. 8 alin. (2) lit. e) Cod Fiscal, contribuabilul este obligat să achite la buget, la timp şi integral, sumele calculate ale impozitelor şi taxelor.

ARGUMENTE

A. cu referire la RESTANȚA impozitului pe bunul imobiliar:

➢ potrivit prevederilor art. 129 din Codului Fiscal ”Obligaţie fiscală – obligaţie a contribuabilului de a plăti la buget o anumită sumă ca impozit, [...]obligatorii stabilite în cotă procentuală, majorare de întârziere (penalitate) şi/sau amendă. Restanţă – sumă pe care contribuabilul era obligat să o plătească la buget ca impozit sau altă plată, dar pe care nu a plătit-o în termen, precum şi suma majorării de întârziere (penalităţii) şi/sau amenzii”.

➢ Subsecvent, conform art. 191, al aceluiași cadru legal, ”Avizul de plată a obligaţiei fiscale reprezintă o notificare scrisă prin care [...] o autoritate cu atribuţii de administrare fiscală cere contribuabilului să stingă obligaţiile fiscale indicate în el. Formularul tipizat al avizului de plată a obligaţiei fiscale se aprobă de Ministerul Finanţelor”.

➢ Iar, potrivit art. 277 alin. (3) ”În cazul în care bunurile imobiliare se află în proprietate (în folosinţă) comună în diviziune a mai multor persoane, subiect al impunerii este considerată fiecare dintre aceste persoane, în cota-parte care îi revine”.

➢ Astfel, potrivit informației din Sistemul Informațional Automatizat ”Cadastrul Fiscal” și a înscrisurilor din Registrul Bunurilor Imobile, Budac Nina (intimata/pârât), în baza certificatului de moștenitor nr. 5415 din 05.04.2017, deține cota-parte (5/24) și exercită dreptul de posesie, de folosinţă şi de dispoziţie asupra sursei pentru care se solicită plata taxei, adică imobilul (obiectul) cu nr, cadastral *****(casă de locuit individuală), amplasat în *****.

➢ În concluzie, în Avizul de plată (0,34000), precum și în Extrasul din RBI (5/24), se specifică cota-parte a sursei din care și pentru care se solicită plata impozitului. Adică, calculul este efectuat doar pentru cota-parte deținută de către intimata/pârâta Budac Nina.

➢ Suplimentar, cât privește, informația din Registrul Bunurilor Imobile, cu referire la alți 2 coproprietari (Cozlova Viorica și Orehova Galina), calculele sunt efectuate și depuse în cauze separate (fiecare pentru cota-parte deținută).

Respectiv, intimata/pârâta se identifică ca și contribuabil obligat să plătească la buget o anumită sumă ca impozit și taxe, dar pe care nu a plătit-o în termen, dar, nici nu a contestat-o vreodată.

Deci, se conchide că, intimata/pârâta, tacit, recunoaște, somația, însă refuză să achite datoria acumulată în timp. Ba mai mult, intimata/pârâta, până în anul 2020, a achitat impozitul pe bunul imobiliar, însă, începând cu ianuarie 2020, a refuzat să mai achite, fără careva explicații sau reclamații.

Or, potrivit prevederilor art. 58 din Constituția RM, Cetățenii au obligația sa contribuie, prin impozite şi prin taxe, la cheltuielile publice”.

Astfel, calculele pentru impozitul bunului imobiliar, au fost indicate de la ultima posibilitate de accesare a sistemului (01.01.2020), cu referire la datoria acumulată de către intimata/pârâta Budac Nina, după cum urmează:

PLĂȚI DE BAZĂ:

- la data de 31.12.2019, soldul constituie = 0,00 lei;

- la data de 28.03.2020, soldul constituie = 205,59 lei;

- la data de 25.09.2020, soldul constituie = 306,02 lei;
- la data de 30.06.2021, soldul constituie = 410,08 lei;
- la data de 30.06.2022, soldul constituie = 514,14 lei;
- la data de 30.06.2023, soldul constituie = 618,20 lei;
- la data de 23.09.2024, soldul constituie = 735,70 lei.

Majorări de întârziere (penalități):
-la data de 31.12.2019, soldul constituie = 0,00 lei;
- la data de 28.03.2020, soldul constituie = 24,38 lei;
- la data de 31.12.2020, soldul constituie = 54,40,
- la data de 31.12.2021, soldul constituie = 81,87 lei;
- la data de 31.12.2022, soldul constituie = 132,70 lei;
- la data de 31.12.2023, soldul constituie = 285,70 lei;
- la data de 23.09.2024, soldul constituie = 333,45 lei.

Total: 735,70 lei (plăți de bază) + 333,45 lei (penalități) = 1.069,15 lei.

În concluzie, intimata/pârâta Budac Nina, în calitate de contribuabil, nu și-a onorat obligația fiscală de achitare a impozitului imobiliar, conform legislației, acumulând astfel, - în perioada 01.01.2020-23.09.2024, o restanță a impozitului pe bunul imobiliar, în mărime de 1.069,15 (una mie șaizeci și nouă,15) lei, inclusiv penalitate – 333,45 lei.

Din punctul de vedere al Primăriei mun. Ungheni, instanța de fond eronat a interpretat normele de drept material, apreciind greșit că, obligațiile fiscale aferente

impozitului imobiliar solicitate ar fi pusă peste termen, indicând niște plăți parțiale, adică, 429,68 lei (plăți de bază) și 252,30 (penalitate), în total 681,98 lei, în loc de 1.069,15 lei.

Instanța de fond, la analizarea temeiniciei pretențiilor invocate, nu a elucidat pe deplin circumstanțele ce au importanță pentru examinarea cauzei și eronat a conchis că: obligația fiscală aferentă anului 2024 (restanța pentru bunul imobiliar) este stinsă de drept prin prescripție.

B. cu referire la TERMENUL DE PRESCRIPȚIE:

Potrivit art. 265 alin. (4) și (5) din Codul fiscal, termenul de prescripție a obligației fiscale se întrerupe în conformitate cu prevederile Codului civil. Reieșind din prevederile art. 401 alin. (1) din Codul civil, termenul de prescripție se va întrerupe în următoarele cazuri:

• printr-un act voluntar de executare sau prin recunoașterea, în orice alt mod, expres sau tacit, a dreptului a cărui acțiune se prescrie, făcută de către cel în folosul căruia curge prescripția. Constituie acte de recunoaștere tacită executarea parțială a obligației, achitarea, în tot sau în parte, a dobânzilor sau a penalităților, [...]

• prin înaintarea în modul stabilit a unei cereri de chemare în judecată, de arbitrare, a unei cereri de eliberare a ordonanței judecătorești sau a unei alte cereri în organul jurisdicțional competent;

• în alte cazuri prevăzute de lege.

În speță, intimata/pârâta a recepționat Somația (prin semnătură), la data de 12.11.2024, iar, prin achitarea impozitului până în anul 2019 inclusiv, se atestă recunoașterea obligației.

Totodată, conform prevederilor art. 404 alin. (1) din Codul civil, în toate cazurile, termenul de prescripţie extinctivă nu poate depăşi durata maximă de 10 ani de la data încălcării dreptului.

Temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare instanța la examinarea acțiunii în cauză, au fost prevederile art. 173 raportat la art. 264 din Codul Fiscal.

Or, articolele respective, specificate supra, relevă expres că, obligaţiile fiscale pot fi determinate de către contribuabil şi Serviciul Fiscal de Stat sau alte organe cu atribuții de administrare fiscală în următoarele termene:

a) impozitele, taxele, majorările de întârziere – în cel mult 4 ani de la ultima dată stabilită pentru prezentarea dării de seamă fiscale respective sau pentru plata impozitului, taxei, majorării de întârziere (penalităţii), în cazul în care nu este prevăzută prezentarea unei dări de seamă fiscale;

b) sancțiunile fiscale aferente unor impozite şi taxe concrete – în cel mult 4 ani de la ultima dată stabilită pentru prezentarea dării de seamă fiscale privind impozitul şi taxa menționată sau pentru plata impozitului şi taxei în cazul în care nu este prevăzută prezentarea unei dări de seamă fiscale;

c) sancţiunile fiscale neaferente unor impozite şi taxe concrete – în cel mult 4 ani din data săvîrşirii încălcării a legislației.

Respectiv, dreptul statului de a determina obligația fiscală sau de a o executa silit se stinge prin prescripție în modul stabilit de Guvern, concomitent cu stingerea obligației contribuabilului.

În speță, Codul Fiscal prevede expres că termenul de prescripție de 4 ani se aplică numai pentru determinarea obligației fiscal. Or, determinarea oficială este actul care stabilește legal cuantumul datoriei contribuabilului.

În cazul de față, urmărirea sumei restante evidențiată în somațiile, expediate anual, reprezintă un act real de executare silită, prin comunicarea căreia, se întrerupe termenul de prescripție. Potrivit Serviciului Fiscal de Stat, după întreruperea termenului de prescripţie începe să curgă un nou termen. Timpul scurs până la întreruperea termenului de prescripţie nu se include în noul termen de prescripţie.

În concluzie, menționează apelanta că, Hotărârea instanței de fond este în contradicție cu circumstanțele cauzei or, Primăria mun. Ungheni nu a acționat pentru determinarea obligației fiscale, ci pentru încasarea sumei restante.

Concretizează apelanta că, prescripția nu se aplică pentru sumele restante, ci doar pentru determinarea obligației fiscale. Suma restantă fără determinare oficială nu intră sub prescripție.

Consideră apelanta că este o discriminare în raport cu persoanele care sunt de bună-credință și au achitat impozitul pe bunul imobiliar la somație, în comparație cu persoanele cărora li s-ar stinge obligația fiscală prin prescripție.

În drept, apelanta și-a întemeiat cererea de apel pe prevederile art. art. art. art. 360, 362, 365, 385 alin. (1) lit. b) Cod de Procedură Civilă, considerăm că, prezenta cerere este fondată, întemeiată și argumentată și, -

VI. Poziția părților în ședința instanței de apel:

9. În ședința instanței de apel reprezentantul apelantei, Rodica Ursu, a susținut cererea de apel, pledând pentru admiterea acesteia în sensul formulat.

10. Intimata Budac Nina, legal citată, nu s-a prezentat în ședință de judecată fără a comunica motivele neprezentării. Referință asupra apelului nu a depus. Cereri/demersuri nu a formulat.

11. Prin urmare, instanța a dispus examinarea cererii de apel în lipsa intimatei, or, în conformitate cu prevederile art. 379 alin. (2) din Codul de procedură civilă, neprezentarea în ședința de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanților acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citați legal despre locul, data şi ora ședinței, nu împiedică judecarea apelului.

VII. Aprecierea instanţei de apel:

12. Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de reclamanta/apelantă, a materialelor din dosar și a normelor legale aplicabile speței, instanța de apel conchide că apelul declarat de Primăria mun. Ungheni este întemeiat și pasibil de admitere, din următoarele considerente.

13. În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.*

14. Completul Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord reţine că dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunțat la 5 noiembrie 2025 (fila dosarului 36). Cererea de apel prealabilă a fost depusă de Primăria mun. Ungheni la 12 noiembrie 2025 (fila dosarului 40). Prin urmare, apelul a fost

declarat cu respectarea în termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă.

15. În conformitate cu dispozițiile art. 385 Cod de procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept: c) să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, emiţînd o nouă hotărîre;*

16. Potrivit art. 373 Cod de procedură civilă, *(1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importantă pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. (4) Instanţa nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanţe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. (5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor din apel.*

17. În conformitate cu art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importantă pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.*

18. Potrivit art. 121 din Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar art. 122 din Codul de procedură civilă prevede că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.*

19. În conformitate cu art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

20. Potrivit art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă stabilește că, *la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanța pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii.*

21. Art. 239 Cod de procedură civilă reglementează că, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată. Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importantă la soluţionarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet şi au fost elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei.*

22. Din conținutul normelor enunțate *supra* Completul de judecată al Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord reține că, sarcina instanței de apel care derivă din dispozițiile art. 373 alin. (1), (2), (5) Cod de procedură civilă, și constă în verificarea legalității și temeiniciei hotărârii emise de instanța de fond, în limitele cerințelor din apelul formulat, prin prisma argumentelor apelantului, obiecțiilor intimatului, a materialelor din dosarul cauzei și a normelor legale incidente speței.

23. Completul de judecată reține că, instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare (Hirro Balani c.Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

24. Sursele de Soft Low - Avizul nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, stabilește că o motivație şi o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce iau fost prezentate.

25. Instanța de apel menționează că, art. 6 CEDO garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de aşi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare şi dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

26. În primul rând, cu referire la limitele examinării prezentei cauze în ordine de apel, Completul Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord reiterează că, hotărârea primei instanțe este atacată de către reclamanta – Primăria mun. Ungheni, care solicită modificarea/casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei decizii, prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral.

27. Prin urmare, prin prisma apelului declarat de reclamanta – Primăria mun. Ungheni, instanța de apel urmează să verifice legalitatea hotărârii instanței de fond în totalitatea sa, or, potrivit prevederilor art. 373 alin. (2) Cod de procedură civilă, *În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importantă pentru soluţionarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.* Iar alin. (4) al aceluiași articol stipulează că, *Instanţa nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanţe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei.*

28. Potrivit art. 385 lit. c) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, emiţînd o nouă hotărîre;*

29. Conform art. 386 Cod de procedură civilă,

(1) Hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă:

a) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin;

c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei;

d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

30. Potrivit art. 387 Cod de procedură civilă, *Se consideră că normele de drept material sînt încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească:*

a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

c) a interpretat eronat legea.

31. Completul Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord consideră că hotărârea primei instanțe urmează a fi casată parțial, deoarece concluziile primei instanțe sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei;

instanță a interpretat eronat legea materială, neaplicând legea care uma a fi aplicată.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

32. Articolul 58 din **Constituția Republicii Moldova** (Contribuţii financiare):

(1) Cetăţenii au obligaţia sa contribuie, prin impozite şi prin taxe, la cheltuielile publice.

(2) Sistemul legal de impuneri trebuie să asigure aşezarea justă a sarcinilor fiscale.

(3) Orice alte prestaţii sunt interzise, în afara celor stabilite prin lege.

Legea nr. 181/2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale

33. Articolul 14 din Legea nr. 181/2024, *Obiectivele generale ale politicii bugetar-fiscale sunt:*

a) asigurarea disciplinei bugetar-fiscale generale şi a stabilităţii bugetului public naţional pe termen mediu şi lung;

b) asigurarea unui management eficient al datoriei de stat şi al datoriei unităților administrativ-teritoriale, cu menţinerea acestora la un nivel sustenabil pe termen mediu şi lung;

c) dezvoltarea unui cadru bugetar-fiscal previzibil şi transparent;

d) optimizarea poverii fiscale şi eficientizarea sistemului de administrare fiscală.

Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale

34. Articolul 4 din Legea nr. 397/2003, *Veniturile bugetelor locale se constituie din impozite, taxe, alte venituri prevăzute de legislație și se formează din: 1) venituri generale: a) venituri proprii (impozitul pe bunurile imobiliare; taxele locale, aplicate conform Codului Fiscal); b) defalcări, conform cotelor procentuale, de la impozitele și taxele de stat, stabilite prin lege; 2) venituri colectate; [...]*

35. Articolul 32 din Lega nr. 397/2003, *În domeniul finanțelor publice locale, autoritățile reprezentative și deliberative ale unităților administrativ-teritoriale au următoarele competențe și responsabilități de bază:*

a) adoptă decizia bugetară anuală, precum și decizii privind modificarea bugetului local, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare;

b) decid punerea în aplicare, modificarea și anularea, în limitele competenței lor, a taxelor locale, stabilesc mărimea cotelor acestora și cotele impozitului pe bunurile imobiliare

ale persoanelor fizice şi juridice în limita celor prevăzute de legislaţie, precum şi acordarea de înlesniri fiscale.

Legea nr 436/2006 privind administraţia publică locală

36. Articolul 9 din Legea nr. 436/2006, *Pentru asigurarea autonomiei locale, autorităţile administraţiei publice locale elaborează, aprobă şi gestionează în mod autonom bugetele unităţilor administrativ-teritoriale, având dreptul să pună în aplicare taxe şi impozite locale şi să stabilească cuantumul lor în condiţiile legii.*

37. Articolul 14 din Legea nr. 436/2006, *(2) Pornind de la domeniile de activitate ale autorităţilor administraţiei publice locale de nivelul întâi stabilite la art.4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competenţe: a) decide punerea în aplicare şi modificarea, în limitele competenţei sale, a impozitelor şi taxelor locale, a modului şi a termenelor de plată a acestora, precum şi acordarea de facilităţi pe parcursul anului bugetar; [...] n) aprobă decizia bugetară anuală, precum şi decizii privind modificarea bugetului local.*

Codul Fiscal al Republicii Moldova:

38. Articolul 6, alineat (1) Cod fiscal, *Impozitul este o plată obligatorie cu titlu gratuit, [...].*

39. Articolul 7 alineat (1) Cod fiscal, *Impozitele şi taxele de stat şi locale se stabilesc, se modifică sau se anulează exclusiv prin modificarea şi completarea Codului Fiscal.*

40. Articolul 8 alineat (2) Cod fiscal (Contribuabilul este obligat):

e) să achite la buget, la timp şi integral, ţinînd cont de prevederile art.7 alin. (5), sumele calculate ale impozitelor şi taxelor, asigurînd exactitatea şi veridicitatea dărilor de seamă fiscale prezentate.

41. Articolul 129 Cod fiscal (Noţiuni):

În scopul exercitării administrării fiscale, se definesc următoarele noţiuni:

6) Obligaţie fiscală – obligaţie a contribuabilului de a plăti la buget o anumită sumă ca impozit, taxă, prime de asigurare obligatorie de asistenţă medicală şi contribuţii de asigurări sociale de stat, majorare de întîrziere (penalitate) şi/sau amendă.

13) Restanţă – sumă pe care contribuabilul era obligat să o plătească la buget ca impozit, taxă sau altă plată, dar pe care nu a plătit-o în termen, precum şi suma majorării de întîrziere (penalităţii) şi/sau amenzii.

42. Articolul 156 alineat (2) din Codul fiscal (începând cu 1 ianuarie 2022), *executarea silită a obligației fiscale restante în raport cu plățile şi contribuabilii administrați de serviciul de colectare a impozitelor şi taxelor locale din cadrul primăriilor (SCITL) se efectuează exclusiv de către serviciul respectiv, în modul stabilit de Codul de procedură civilă şi Codul de executare.*

43. Articolul 157 Cod fiscal (Drepturile serviciului de colectare a impozitelor şi taxelor locale):

(1) Serviciul de colectare a impozitelor şi taxelor locale este învestit, corespunzător domeniului de activitate stabilit la art.156, cu dreptul de a efectua de sine stătător:

a) calcularea obligaţiilor fiscale în raport cu plăţile şi contribuabilii administraţi;

b) ţinerea evidenţei contribuabililor şi obligaţiilor fiscale administrate;

c) aplicarea majorărilor de întîrziere (penalităţilor);

d) încasarea în numerar a impozitelor, taxelor, majorărilor de întîrziere (penalităţilor) şi/sau amenzilor;

e) alte drepturi prevăzute expres de legislaţia fiscală.

44. Articolul 169 din Codul Fiscal, *Obligaţia fiscală naşte în momentul apariţiei circumstanţelor, stabilite de legislaţia fiscală, ce prevăd stingerea ei. Iar, obligaţia fiscală a contribuabilului ce urmează să fie stinsă de către un alt contribuabil care, conform legislaţiei fiscale, este obligat să reţină sau să perceapă de la primul sumele ce constituie obligaţia fiscală şi să o stingă încetează a fi obligaţia fiscală a primului şi devine obligaţia fiscală a celui de-al doilea din momentul reţinerii sau perceperii.*

45. Articolul 158 Cod fiscal (Obligaţiile serviciului de colectare a impozitelor şi taxelor locale)

Serviciul de colectare a impozitelor şi taxelor locale este obligat, corespunzător domeniului de activitate stabilit la art.156 şi referitor la obligaţiile fiscale a căror evidenţă este ţinută de el:

k^1) să efectueze executarea silită a obligaţiei fiscale restante în raport cu plăţile şi contribuabilii administraţi, în modul stabilit de Codul de procedură civilă şi Codul de executare.

46. Articolul 170 Cod fiscal (Modul de stingere a obligaţiei fiscale):

Stingerea obligaţiei fiscale se face prin: achitare, anulare, prescripţie, scădere, compensare sau executare silită.

47. Articolul 173 Cod fiscal (Stingerea obligaţiei fiscale prin prescripţie:

Dacă nu a fost exercitat în termenele prevăzute de prezentul cod, dreptul statului de a determina obligaţia fiscală sau de a o executa silit se stinge prin prescripţie în modul stabilit de Guvern. Concomitent, se stinge şi obligaţia fiscală a contribuabilului. Stingerea obligaţiei fiscale în urma survenirii termenelor de prescripţie se face în baza unei decizii scrise a conducerii organelor cu atribuţii de administrare fiscală care administrează obligaţia fiscală respectivă, iar în cazul serviciului de colectare a impozitelor şi taxelor locale – în baza deciziei adoptate de către consiliul local.

48. Articolul 191 alineat (6) din Codul fiscal, *Avizul de plată a obligaţiei fiscale intră în vigoare la data la care contribuabilul l-a primit şi este valabil până la stingerea obligaţiei fiscale sau până la anularea lui.*

49. Articolul 192 alineatele (1)-(2) din Codul fiscal:

(1) Avizul de plată a obligaţiei fiscale se remite contribuabilului până la expirarea termenului de stingere a obligaţiei fiscale indicat în el, dacă legislaţia fiscală nu prevede altfel.

(2) Obligaţiile fiscale indicate în avizul de plată trebuie să fie stinse în termenele indicate în aviz.

50. Articolul 228 Cod fiscal (Majorarea de întîrziere (penalitatea)

(1) Majorarea de întîrziere (penalitatea) este o sumă calculată în funcţie de cuantumul impozitului, taxei şi de timpul scurs din ziua în care acestea trebuiau plătite, indiferent de faptul dacă au fost sau nu calculate la timp. Aplicarea de către Serviciul Fiscal de Stat sau alt organ abilitat majorării de întîrziere este obligatorie, independent de forma de constrîngere. Majorarea de întîrziere reprezintă o parte din obligaţia fiscală şi se percepe în modul stabilit pentru impunerea fiscală.

(2) Pentru neplata impozitului, taxei în termenul şi în bugetul stabilite conform legislaţiei fiscale se plăteşte o majorare de întîrziere, determinată în conformitate cu alin.(3) pentru fiecare zi de întîrziere a plăţii lor, pentru perioada care începe după scadenţa impozitului, taxei şi care se încheie în ziua plăţii lor efective inclusiv.

(2^1) În cazul în care contribuabilul descoperă că darea de seamă fiscală prezentată anterior conţine greşeli sau omisiuni şi prezintă darea de seamă corectată, precum şi în cazul în care contribuabilul nu are obligaţia prezentării dării de seamă, dar descoperă că au fost efectuate greşit calculul şi plata impozitelor şi taxelor, iar în urma acestora apar obligaţii fiscale suplimentare, se aplică majorarea de întîrziere (penalitatea) în conformitate cu prezentul articol, dar nu mai mult decît obligaţia fiscală corespunzătoare.

(3) Cuantumul majorării de întîrziere se determină anual în funcţie de rata de bază (rotunjită pînă la următorul procent întreg), stabilită de Banca Naţională a Moldovei în luna noiembrie a anului precedent anului fiscal de gestiune, aplicată la operaţiunile de politică monetară pe termen scurt, majorată cu 5 puncte, împărţită la numărul de zile ale anului şi aproximată conform regulilor matematice pînă la 4 semne după virgulă.

51. Articolul 277 alineat (1) din Codul fiscal, *Subiecţi ai impunerii sunt: a) proprietarii bunurilor imobiliare de pe teritoriul RM; [...]*

52. Articolul 264 Cod fiscal (Termenul de prescripţie pentru determinarea obligaţiilor fiscale):

(1) Cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(3), obligaţiile fiscale pot fi determinate de către contribuabil şi Serviciul Fiscal de Stat sau alte organe cu atribuţii de administrare fiscală în următoarele termene:

a) impozitele, taxele, majorările de întîrziere – în cel mult 4 ani de la ultima dată stabilită pentru prezentarea dării de seamă fiscale respective sau pentru plata impozitului, taxei, majorării de întîrziere (penalităţii), în cazul în care nu este prevăzută prezentarea unei dări de seamă fiscale;

b) sancţiunile fiscale aferente unor impozite şi taxe concrete – în cel mult 4 ani de la ultima dată stabilită pentru prezentarea dării de seamă fiscale privind impozitul şi taxa menţionată sau pentru plata impozitului şi taxei în cazul în care nu este prevăzută prezentarea unei dări de seamă fiscale;

c) sancţiunile fiscale neaferente unor impozite şi taxe concrete – în cel mult 4 ani din data săvîrşirii încălcării legislaţiei.

(3) Serviciul Fiscal de Stat poate extinde perioada supusă controlului prevăzută la alin.(1), dar care nu va depăşi 6 ani de la ultima dată stabilită pentru prezentarea dării de seamă fiscale, în cazul în care contribuabilul nu a prezentat darea de seamă fiscală sau în cazul în care solicită restituirea sumelor plătite în plus sau a sumelor care, conform legislaţiei fiscale, urmează a fi restituite.

53. Articolul 265 Cod fiscal (Termenul de prescripţie pentru stingerea obligaţiei fiscale)

(1) Dacă determinarea obligaţiei fiscale a avut loc în termen sau în perioada stabilită la art.264, ea poate fi stinsă prin executare silită de către Serviciul Fiscal de Stat în conformitate cu prezentul titlu, de către serviciul de colectare a impozitelor şi taxelor locale sau de către instanţa judecătorească, însă numai în cazul în care acţiunile Serviciului Fiscal de Stat, ale serviciului de colectare a impozitelor şi taxelor locale sau sesizarea instanţei judecătoreşti au avut loc pe parcursul a 6 ani de după determinarea obligaţiei fiscale.

(2) Termenul de prescripţie se suspendă în cazul în care:

a) contribuabilul persoană fizică se află sub arest sau este condamnat la privaţiune de libertate – pe perioada aflării sub arest sau a privaţiunii de libertate;

b) contribuabilul persoană fizică lipseşte din Republica Moldova mai mult de 6 luni – pe perioada absenţei lui;

c) persoana cu funcţie de răspundere a contribuabilului persoană juridică lipseşte din Republica Moldova mai mult de 6 luni – pe perioada absenţei lui;

d) a fost acordată o amînare sau eşalonare a stingerii obligaţiei fiscale – pe perioada amînării sau eşalonării stingerii;

e) instanţa judecătorească a hotărît perceperea impozitului, taxei, majorării de întîrziere (penalităţii) şi/sau amenzii – pe o perioadă de pînă la stingerea obligaţiei fiscale sau pînă la caducitatea hotărîrii judecătoreşti;

f) contribuabilul se află în procedură de insolvabilitate;

g) obligaţiile fiscale sunt luate la evidenţă specială conform art.206 alin.(1);

h) există încheierea executorului judecătoresc privind intentarea procedurii de executare, emisă în temeiul documentului executoriu înaintat de Serviciul Fiscal de Stat.

(3) Termenul de prescripţie îşi reia cursul din ziua încetării circumstanţei care a servit drept temei pentru suspendarea lui.

(4) Termenul de prescripţie se întrerupe în conformitate cu prevederile Codului civil.

(5) După întreruperea termenului de prescripţie începe să curgă un nou termen. Timpul scurs până la întreruperea termenului de prescripţie nu se include în noul termen de prescripţie.

54. Articolul 277 alineatele (1), (3) Cod fiscal:

(1) Subiecţi ai impunerii sunt: a) proprietarii bunurilor imobiliare de pe teritoriul RM; [...]

(3) În cazul în care bunurile imobiliare se află în proprietate (în folosinţă) comună în diviziune a mai multor persoane, subiect al impunerii este considerată fiecare dintre aceste persoane, în cota-parte care îi revine.

55. Instrucțiunea privind evidența obligațiilor față de buget, aprobată prin Ordinul Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. 400 din 14.03.2014, *stabileşte modul de accesare şi generare a contului/conturilor contribuabilului, certificatelor şi informațiilor privind lipsa sau existența restanțelor față de buget pentru autoritățile publice, investite cu drepturi respective.*

56. Regulamentul privind modul de stingere a obligației fiscale și anulare a sumelor plătite în plus prin prescripție, **aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 221 din 11 aprilie 2017** (publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 119-126 din 14 aprilie 2017, art. 297).

CIRCUMSTANȚELE DE FAPT IMPORTANTE ALE CAUZEI ȘI APRECIREA ACESTORA PRIN PRISMA NORMELOR DE DREPT APLICABILE SPEȚEI

57. Pârâta/intimata Nina Budac are calitatea de subiect al impunerii fiscale (contribuabil), privind plata impozitului pe bunurile imobiliare, în conformitate cu prevederile art. 6 alin. (1), art. 7 alin. (1), art. 8 alin. (2), art. 129 pct. 6), art. 277 alin. (1), (3) din Codul fiscal (pct. 38-41, 54 *supra*), întrucât deține cu titlu de proprietate o cotă-parte de ***** din bunul imobil cu număr cadastral ***** (casă de locuit individuală), situat în *****, dobândită în baza certificatului de moștenitor nr. 5414 din 05.04.2017 (fila dosarului 6-8).

58. În conformitate cu prevederile art. 191 și art. 192 Codului fiscal (pct. 48-49 *supra*), Primăria municipiului Ungheni i-a expediat contribuabilului Nina Budac, prin scrisoare recomandată cu aviz de recepție, Somația nr. 671 din 29 octombrie 2024 și Avizul de plată, la adresa identificată prin intermediul Sistemului Informațional Automatizat „Cadastrul Fiscal”, cu privire la restanța acumulată la impozitul pe bunurile imobiliare la situația existentă la data de 23.09.2024, în sumă totală de 1.069,15 lei, formată din: restanță la plata impozitului pe bunurile imobiliare 735,70 lei (plăți de bază) + majorări de întârziere (penalitatea legală) 333,45 lei (fila dosarului 9 *recto*/*verso*).

59. Prin somația adresată, contribuibilului (pârâta/intimată) Nina Budac i-au fost aduse la cunoștință, în formă scrisă, drepturile și obligațiile ce îi revin și i s-a solicitat să achite benevol restanța la plată impozitului pe bunurile imobiliare și a penalității aferente, în sumă totală de 1.069,15 lei în termen de 10 zile de la recepționarea somației, fiind avertizat că, în caz contrar, Primăria Ungheni va purcede la inițierea procedurii de executare silită a obligației fiscale. Totodată, contribuabilului i s-a comunicat că pentru detalii este în drept să se adreseze Serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul Primăriei Ungheni (mun. Ungheni, strada Națională 7, biroul 208).

60. La 12 noiembrie 2024, contribuabilul (pârâta/intimată) Nina Budac a recepționat personal sub semnătură somația și Avizul de plată sus-indicate, fapt confirmat prin avizul de recepție DS8001826281AR (fila dosarului 10), însă în

termenul stabilit nu a executat benevol obligația fiscală și nici n a reacționat în vreun fel.

61. Drept urmare, la 25 martie 2025 Primăria mun. Ungheni a inițiat procedura de executare silită a obligației fiscale prin sesizarea Judecătoriei Ungheni cu cererea de chemare în judecată în cauză, solicitând încasarea pe cale judiciară de la pârâta Nina Budac a restanței la impozitul pe bunul imobiliar pentru perioada 01.01.2020-23.109.2024 în mărime de 735,70 lei și a majorării de întârziere (penalitatea legală) în mărime de 333,25 lei, în total 1.069,15 (una mie șaizeci și nouă,15) lei (fila dosarului 3-4; 19-20).

62. Prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 5 noiembrie 2025, acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat de la Nina Budac în beneficiul Primăriei municipiului Ungheni impozitul pentru bunul imobiliar, pentru perioada 30.06.2021-30.06.2024, în sumă de 429,68 MDL, penalitatea legală, pentru perioada 30.06.2021-30.06.2024, în sumă de 252,30 MDL, în total suma de 681,98 (șase sute optzeci și unu,98) MDL. În rest, acțiunea a fost respinsă din motivul expirării de drept a termenului de prescripţie pentru determinarea obligaţiilor fiscale.

63. Instanța de fond și-a motivat hotărârea în felul următor:

”*Conform art. 173 din Codul fiscal, dreptul statului de a determina și de a executa silit obligația fiscală se stinge prin prescripție, concomitent cu stingerea obligației contribuabilului.*

Prescripția fiscală are caracter imperativ și de ordine publică, fiind aplicabilă din oficiu, spre deosebire de prescripția extinctivă din dreptul civil, care operează numai la invocarea părții interesate.

Aceasta are două componente:

– prescripția dreptului de determinare a obligației fiscale (art. 264 Cod fiscal);

– prescripția dreptului de încasare a obligației fiscale determinate (art. 265 Cod fiscal).

Potrivit art. 264 alin. (1) lit. a) din Codul fiscal, obligațiile fiscale pot fi determinate în termen de 4 ani de la ultima dată stabilită pentru plata acestora, în cazul în care nu este prevăzută depunerea unei dări de seamă fiscale, situație aplicabilă în speță.

Conform art. 265 alin. (1) din Codul fiscal, obligațiile fiscale determinate pot fi stinse prin executare silită în termen de 6 ani de la data determinării lor, termen care se suspendă numai în cazurile expres prevăzute de lege. În cauză nu s-au constatat circumstanțe de suspendare sau întrerupere.

În speță, reclamanta a sesizat instanța la data de 25.03.2025, solicitând încasarea restanțelor pentru perioada 2020–2024.

Cu privire la impozitul pe bunul imobiliar

Reclamanta a solicitat suma de 1.069,15 lei (735,70 lei bază + 333,45 lei penalitate). Deși reclamantul menționează că această sumă s-a format pentru perioada 2020–2024, din calculul prezentat f.d. (21-25) reiese că la situația 01.01.2020 deja era acumulată o datorie de 205,59 lei nefiind indicată perioada pentru care s-a format această datorie.

Pentru obligațiile aferente anului 2021 termenul de determinare de 4 ani a expirat. Instanța a calculat termenul scadent prevăzut la art. 264, 173 Codul Fiscal reieșind din tabelul anexat de reclamant cu încasarea impozitului pentru 4 ani deplini, începând din anul 2021, inclusiv până în anul 2024, inclusiv. Prin urmare instanța, ținând cont de calculele reclamantului care nu au fost combătute de pârât, va încasa datorie pentru impozitul imobiliar după cum urmează:

- 2021 – suma de 104,06 lei

- 2022 - suma de 104,06 lei

- 2023 - suma de 104,06 lei

- 2024 – suma de 117,50 lei

În total pentru perioada 2021, până în 2024 inclusiv se va încasa taxa pentru impozitul imobiliar de 429,68 lei.

Întrucât penalitatea are caracter accesoriu față de obligația principală și se calculează raportat la debitul admis, instanța a reținut că aceasta poate fi încasată doar pentru perioada în care obligația principală este exigibilă și neprescrisă, respectiv 30.06.2021–30.06.2024. Pentru perioada anterioară, dreptul la acțiune fiind prescris, nu mai poate fi pretinsă nici penalitatea aferentă.

Având în vedere că debitul principal a fost admis doar parțial, penalitatea urmează soarta juridică a obligației principale, iar calculele prezentate de reclamant pentru perioada neprescrisă nu au fost contestate de pârât, instanța admite în parte pretenția privind penalitatea și dispune încasarea sumei de 252,30 lei, corespunzătoare perioadei 30.06.2021–30.06.2024, iar în rest acțiunea a fost respinsă ca prescrisă.

Prin urmare, admiterea parţială a penalităţii este determinată de intervenirea termenului de prescripţie prevăzut de Codul fiscal pentru o parte din creanța fiscală și de caracterul accesoriu al majorării de întârziere față de obligația principală." (fila dosarului 47-48).

64. Curtea de Apel Nord consideră că, concluziile instanței de fond, expuse în hotărâre, contravin circumstanțelor cauzei, fiind bazate pe o interpretare eronată a cadrului legal incident speței.

65. În primul rând, instanța de apel relevă că, la adoptarea soluției enunțate instanța de fond a mers pe o pistă greșită, aplicând în mod eronat *ex officio* prevederile articolului 264 Cod fiscal, "*Termenul de prescripţie pentru determinarea obligaţiilor fiscale*."

66. Astfel, această normă legală prevede că, *(1) Cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(3), obligaţiile fiscale pot fi determinate de către contribuabil şi Serviciul Fiscal de Stat sau alte organe cu atribuţii de administrare fiscală în următoarele termene: a) impozitele, taxele, majorările de întîrziere – în cel mult 4 ani de la ultima dată stabilită pentru prezentarea dării de seamă fiscale respective sau pentru plata impozitului, taxei, majorării de întîrziere (penalităţii), în cazul în care nu este prevăzută prezentarea unei dări de seamă fiscale;*

67. Însă la caz obligația fiscală a contribuabilului Nina Budac, inclusiv pentru anul 2020, era deja determinată în modul prevăzut de Codul fiscal și de Instrucțiunea privind evidența obligațiilor față de buget, aprobată prin Ordinul Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. 400 din 14.03.2014.

68. Astfel, potrivit Extrasului din contul contribuabilului Budac Nina, din Sistemul informațional **automatizat** al Serviciului Fiscal de Stat (anexa nr. 3 la **Instrucțiunea privind evidența obligațiilor față de buget, aprobată prin Ordinul Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. 400 din 14.03.2014**), situația obligației fiscale a pârâtului/intimat privind plata impozitului pe bunurile imobiliare la Bugetul unității administrativ-teritoriale - municipiul Ungheni (subdiviziunea SFS: 95 – Ungheni), fila dosarului 21-25, se prezintă în felul următor:

PLĂȚI DE BAZĂ:

Data determinării: la 31.12.2019 – sold 0,00 lei;
Data determinării: 28.03.2020 = 205,59 lei, sold - 205,59 lei;
Data determinării: 02.05.2020 = 100,43 lei, sold - 306,02 lei;
Data determinării: 18.04.2021 = 104,06 lei, sold - 410,08 lei;
Data determinării: 22.03.2022 = 104,06 lei, sold - 514,14 lei;
Data determinării: 30.04.2023 = 104,06 lei, sold - 618,20 lei.
Data determinării: 01.05.2024 = 117,50 lei, sold - 735,70 lei.

Majorări de întârziere legale (penalități):

- la data de 31.12.2019, soldul constituie = 0,00 lei;
- la data de 28.03.2020, soldul constituie = 24,38 lei;
- la data de 31.12.2020, soldul constituie = 54,40,
- la data de 31.12.2021, soldul constituie = 81,87 lei;
- la data de 31.12.2022, soldul constituie = 132,70 lei;
- la data de 31.12.2023, soldul constituie = 285,70 lei;
- la data de 23.09.2024, soldul constituie = 333,45 lei.

69. Așadar, potrivit datelor Sistemul informațional automatizat al Serviciului Fiscal de Stat, la data de 23.09.2024 obligația fiscală restantă a contribuabilului Budac Nina constituia în total 1.069,15 lei, formată din: restanță la plata impozitului pe bunurile imobiliare 735,70 lei (plăți de bază) + majorări de întârziere (penalitatea legală) 333,45 lei.

70. În context, instanța de apel ține să noteze că, determinarea obligației fiscale sus-menționate a fost efectuată în conformitate cu prevederile art. 277 alin. (3) Cod fiscal (pct. 54 *supra*), pentru cota-parte de 5/24 deținută de contribuabilul (pârâta/intimată) Nina Budac cu drept de proprietate în bunul imobil cu număr cadastral ***** (casă de locuit individuală), situat în *****, aspect reflectat atât în Avizul de plată, cât și în Extrasul din Registrul Bunurilor Imobile. Or, pentru cotele-părți ce aparțin altor doi coproprietari în imobilul dat, determinarea obligației fiscale a fost efectuată separat, la conturile contribuabililor respectivi din același Sistem informațional automatizat, ținut în conformitate cu prevederile cu

caracter normativ ale Instrucțiunii privind evidența obligațiilor față de buget, aprobată prin Ordinul Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. 400 din 14.03.2014).

71. De asemenea, instanța de apel reiterează că, în conformitate cu prevederile art. 191 și art. 192 Cod fiscal (pct. 48-49 *supra*), Primăria municipiului Ungheni i-a expediat contribuabilului Nina Budac, prin scrisoare recomandată cu aviz de recepție, Somația nr. 671 din **29 octombrie 2024** și Avizul de plată a restanței la impozitul pe bunurile imobiliare care era deja determinată, la situația din data de 23.09.2024 în sumă totală de 1.069,15 lei (fila dosarului 9 *recto*/*verso*).

72. În acest context, instanța de apel menționează că, potrivit art. 191 alin. (1) Cod fiscal: ”*Avizul de plată a obligaţiei fiscale reprezintă o notificare scrisă prin care [...] o autoritate cu atribuţii de administrare fiscală cere contribuabilului să stingă obligaţiile fiscale indicate în el. Formularul tipizat al avizului de plată a obligaţiei fiscale se aprobă de Ministerul Finanţelor*”. Iar alineatul (6) al aceluiași articol prevede că, ”*Avizul de plată a obligaţiei fiscale intră în vigoare la data la care contribuabilul l-a primit şi este valabil până la stingerea obligaţiei fiscale sau până la anularea lui.”*

73. Totodată, articolul 192 alin. (2) din Codul fiscal stipulează că, *(2) Obligaţiile fiscale indicate în avizul de plată trebuie să fie stinse în termenele indicate în aviz.*

74. Instanța de apel reține că, prin somația adresată (pct. 70 *supra*), pârâtei/intimată i-au fost aduse la cunoștință, în formă scrisă, drepturile și obligațiile ce îi revin și i s-a solicitat să achite benevol restanța la plată impozitului pe bunurile imobiliare și a penalității aferente, în sumă totală de 1.069,15 lei în termen de 10 zile de la recepționarea somației, fiind avertizat că, în caz contrar, Primăria Ungheni va purcede la executarea silită a obligației fiscale. Totodată, pârâtei/intimat i-a fost comunicat că pentru detalii este în drept să se adreseze Serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul Primăriei Ungheni (mun. Ungheni, strada Națională 7, biroul 208).

75. Cu toate că pârâta/intimata Nina Budac a recepționat la 12 noiembrie 2024 personal sub semnătură somația și avizul de plată (pct. 60 *supra*), suma datorată nu a fost achitată. Pârâta/intimată nu a dat răspuns. Ea nu a contactat în niciun fel Primăria mun. Ungheni și nici nu a formulat obiecții/excepții.

76. Prin urmare, în situația descrisă Primăria mun. Ungheni întemeiat, în conformitate cu prevederile art. 158 lit. k[1]) Codul fiscal (a se vedea pct. 45 *supra*), a inițiat **procedura de executare silită a obligației fiscale** prin sesizarea la 25 martie 2025 a Judecătoriei Ungheni cu cererea de chemare în judecată în cauză, solicitând încasarea pe cale judiciară a restanței la impozitul pe bunul imobiliar pentru perioada 01.01.2020-23.09.2024 în mărime de 735,70 lei și penalitatea în mărime de 333,45 lei, în total 1.069,15 (una mie șaizeci și nouă,15) lei.

77. În concluzie, pe baza circumstanțelor și a constatărilor enunțate *supra*, instanța de apel conchide că, în prezenta cauză, nu este aplicabilă de principiu norma legală prevăzută de art. 264 Cod fiscal, ce reglementează termenul de prescripţie de 4 ani pentru **determinarea** obligaţiilor fiscale.

78. Ce ține de art. 265 alin. (1) Cod fiscal (Termenul de prescripţie pentru stingerea obligaţiei fiscale), această normă legală reglementează: *(1) Dacă determinarea obligaţiei fiscale a avut loc în termen sau în perioada stabilită la art.264, ea poate fi stinsă prin executare silită de către Serviciul Fiscal de Stat în conformitate cu prezentul titlu, de către serviciul de colectare a impozitelor şi taxelor locale sau de către instanţa judecătorească, însă numai în cazul în care acţiunile Serviciului Fiscal de Stat, ale serviciului de colectare a impozitelor şi taxelor locale sau sesizarea instanţei judecătoreşti au avut loc pe parcursul a 6 ani de după determinarea obligaţiei fiscale.*

79. Însă, de principiu, nici această normă nu este aplicabilă prezentei spețe, având în vedere că determinarea obligației fiscale a contribuabilului Nina Budac a avut loc în termen, iar la data depunerii cererii de chemare în judecată privind executarea silită a obligației fiscale de către Primăria Ungheni (25 martie 2025) nu expirase termenul de 6 ani de la determinarea obligației fiscale, pentru perioada 01.01.2020-23.09.2024.

80. Distinct de argumentele descrise *supra*, instanța de apel consideră că, instanța drept comun în genere nu era în drept să aplice din oficiu la soluționarea cauzei instituția prescrierii obligației fiscale, din următoarele raționamente.

81. Articolul 170 Cod fiscal reglementează modul de stingere a obligaţiei fiscale, și anume: ”*Stingerea obligaţiei fiscale se face prin: achitare, anulare,* ***prescripţie****, scădere, compensare sau executare silită*.”

82. Iar art. 173 Cod fiscal prevede procedura de stingere a obligaţiei fiscale prin prescripţie, după cum urmează: ”*Dacă nu a fost exercitat în termenele prevăzute de prezentul cod, dreptul statului de a determina obligaţia fiscală sau de a o executa silit se stinge prin prescripţie în modul stabilit de Guvern. Concomitent, se stinge şi obligaţia fiscală a contribuabilului. Stingerea obligaţiei fiscale în urma survenirii termenelor de prescripţie se face în baza unei decizii scrise a conducerii organelor cu atribuţii de administrare fiscală care administrează obligaţia fiscală respectivă, iar în cazul serviciului de colectare a impozitelor şi taxelor locale – în baza deciziei adoptate de către consiliul local*.”

83. În temeiul art. 173 și art. 266 Cod fiscal, prin Hotărârea Guvernului nr. 221 din 11 aprilie 2017 a fost aprobat Regulamentul privind modul de stingere a obligației fiscale și anulare a sumelor plătite în plus prin prescripție (publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 119-126 din 14 aprilie 2017, art. 297), prin care este reglementată detaliat procedura administrativă de emitere a deciziei de către Serviciul Fiscal de Stat și, după caz, de către Consiliului local privind stingerea obligaţiei fiscale în urma survenirii termenelor de prescripţie, decizii care se emit în mod individual, cu referire la fiecare contribuabil în parte, în cazul întrunirii condițiilor legale în această privință. De asemenea, acest Regulament conține 8 anexe, ce prevăd modelele actelor care urmează a fi întocmite/emise, inclusiv modelul Deciziei consiliului local privind stingerea obligaţiei fiscale în urma survenirii termenelor de prescripţie.

84. Așadar, prin normele legale speciale citate supra (*lex specialis derogat generali*) legiuitorul a instituit un mecanism administrativ extrajudiciar de stingere a obligațiilor fiscale prin prescriere, atât în cazul în care obligația fiscală nu a fost determinată în termen de 4 ani (art. 264 Cod fiscal), cât și în cazul neexecutării silite a obligației în termen de 6 ani (art. 265 Cod fiscal), Astfel, stingerea obligaţiei fiscale în urma survenirii termenelor de prescripţie se face în **baza unei decizii** scrise a conducerii organelor cu atribuţii de administrare fiscală care administrează obligaţia fiscală respectivă, **iar în cazul serviciului de colectare a impozitelor şi taxelor locale – în baza deciziei adoptate de către consiliul local,**

conform unei proceduri reglementate expres prin act administrativ cu caracter normativ adoptat de Guvern.

85. Însă, după cum rezultă din materialele cauzei și explicațiile date de reprezentantul reclamantei/apelante în ședința instanței de apel, de către Consiliul municipal Ungheni nu a fost adoptată vreo decizie privind stingerea obligației fiscale a contribuabilului Nina Budac la plata impozitului pe bunurile imobiliare în urma survenirii termenelor de prescripție, deoarece nu a existat temei legal de a iniția o astfel de procedură.

86. Nici contribuabilul Nina Budac ca persoană interesată nu s-a adresat cu vreo cerere în acest sens, cu toate că, încă la 12 noiembrie 2024, a recepționat personal sub semnătură somația și Avizul de plată a obligației fiscale (pct. 60 *supra*). Astfel, dânsa, nici nu a executat obligația fiscală la plata impozitului pe bunurile imobiliare, dar nici careva obiecții și/sau excepții în această privință nu a înaintat Primăriei și Consiliului municipal Ungheni.

87. Or, dacă persoana interesată Nina Budac considera că obligația fiscală invocată în Somația și Avizul de plată expediate de Primăria mun. Ungheni la 23 octombrie 2024, era prescrisă, dânsa era în drept să se adreseze cu o cerere către Consiliul municipal Ungheni privind adoptarea unei decizii cu privire la stingerea obligației fiscale pe acest temei, în conformitate cu prevederile Regulamentului privind modul de stingere a obligației fiscale și anulare a sumelor plătite în plus prin prescripție, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 221 din 11 aprilie 2017. Adică, să ceară emiterea unui act administrativ individual favorabil în sensul art. 10 și art. 11 alin. (1), lit. b) din Codul administrativ coroborat cu art. 173 Cod fiscal. Iar în ipoteza respingerii cererii sale prin adoptarea unui act administrativ individual defavorabil, în sensul prevăzut la art. 11 alin. (1), lit. a) Cod administrativ (sau în ipoteza neexaminării cererii sale în termenul prevăzut de lege), dânsa era în drept să îl conteste în instanța de contencios administrativ în modul prevăzut de Codul administrativ, cu solicitarea de a anula actul administrativ individual defavorabil și obligarea autorității publice vizate să emită actul administrativ individual favorabil solicitat (art. 206 alin. (1), lit. a), b) Cod administrativ).

88. Suplimentar, instanța de apel menționează și faptul că, fiind legal citată, pârâta/intimata Nina Budac în ședință de judecată nu s-a prezentat, fără a comunica motivele. Ea nu a depus referință, nu a formulat cereri/demersuri/obiecții și nici nu a ridicat vreo excepție în modul prevăzut de legislația fiscală.

89. Prin urmare, reieșind din circumstanțele de fapt și de drept enunțate *supra* Completul de judecată al Curții de Apel Nord va admite apelul declarat de Primăria mun. Ungheni, va casa parțial hotărârea Judecătoriei Ungheni din 5 noiembrie 2025 și va emite o hotărâre nouă privind admiterea integrală a cererii de chemare în judecată înaintată de Primăria Ungheni cu încasarea de la Budac Nina în beneficiul Primăriei municipiului Ungheni a restanței la impozitul pe bunul imobiliar pentru perioada 01.01.2020-23.09.2024 în mărime de 735,70 lei și majorarea de întârziere (penalitatea legală) în mărime de 333,45 lei, iar în total suma de 1.069,15 (una mie șaizeci și nouă,15) lei.

VIII. Cheltuielile de judecată:

90. Potrivit art. 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *(1) Cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată. În acest caz, taxa de timbru se încasează în contul instanței judecătorești de la pârât, dacă pârâtul nu este scutit de plata acesteia.*

91. Conform art. 2 din Legea taxei de stat, taxa de timbru este o sumă de bani percepută o singură dată pentru intentarea unui proces judiciar civil. Prin derogare de la alin. (1), nu se percepe taxă de timbru de la autoritățile și instituțiile publice în acțiunile care au ca obiect încasarea unor sume de bani la bugetul public național.

92. Totodată, potrivit Anexei nr. 2 pct. 1.7 și 1.7.1 din Legea taxei de stat, autoritățile administrației publice locale sunt scutite de plata taxei de stat și a taxei de timbru, atât la înaintarea acțiunilor, cât și la contestarea hotărârilor, indiferent de calitatea procesuală.

93. Reclamanta Primăria municipiului Ungheni, având calitatea de autoritate a administrației publice locale, a fost scutită de drept de plata taxei de stat și a taxei de timbru la depunerea acțiunii în cauză.

94. Întrucât acțiunea a fost admisă, iar pârâta Nina Budac nu beneficiază de nicio scutire de la plata cheltuielilor de judecată, cheltuielile suportate de instanță, precum și taxa de stat și taxa de timbru, de care reclamanta a fost scutită, urmează a fi puse în sarcina pârâtului.

95. În acest sens, prima instanță corect a dispus încasarea de la pârâta Nina Budasc în contul Judecătoriei Ungheni taxa de timbru în mărime de 200 (două sute,00) lei.

96. Însă ce ține de taxa de stat, prima instanță a dispus încasarea de la pârâtă în beneficiul statutului suma de 270,00 (două sute șaptezeci,00) lei, pe când, potrivit prevederilor pct. 1.1.1. din Anexa nr. 1 a Legii taxei de stat, urma să încaseze taxa de stat în mărime de 250,00 (două sute cincizeci,00) lei, având în vedere că valoarea acțiunii este mai mică de 5.000 lei.

97. Dat fiind că, apelanta Primăria mun. Ungheni a fost scutită de drept de plata taxei de stat și a taxei timbru la depunerea cererii de apel, iar urmare a examinării cauzei în apel, apelul urmează a fi admis, în conformitate cu normele legale enunțate *supra*, instanța de apel va încasa de la pârâta/intimata Nina Budac în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 212,50 (două sute doisprezece,50) lei, de a cărei plată Primăria mun. Ungheni a fost scutită de drept la depunerea cererii de apel. Totodată, de la pârâta/intimată va fi încasată în beneficiul Curții de Apel Nord taxa de timbru în mărime de 200 (două sute,00) lei.

98. În temeiul celor expuse, conducându-se de prevederile art. 385 lit. c), art. 389, art. 390 Cod de procedură civilă, Completul Colegiului civil şi de contencios administrativ al Curții de Apel Nord,-

CU UNANIMITATE DE VOTURI,

D E C I D E :

Admite apelul declarat de Primăria mun. Ungheni.

Casează parțial hotărârea Judecătoriei Ungheni din 5 noiembrie 2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Primăria mun. Ungheni împotriva lui Ninei Budac, cu privire la încasarea restanței la impozitul pe bunul imobiliar și a penalități, emițând o hotărâre nouă, după cum urmează.

Se admite integral cererea de chemare în judecată înaintată de Primăria mun. Ungheni împotriva Ninei Budac, cu privire la încasarea restanței la impozitul pe bunul imobiliar și a penalității.

Se încasează de la Budac Nina în beneficiul Primăriei municipiului Ungheni restanța la impozitul pe bunul imobiliar pentru perioada 01.01.2020-23.09.2024 în mărime de 735,70 lei și penalitatea în mărime de 333,45 lei, în total 1069,15 lei (una mie șaizeci și nouă lei, 15 bani).

Se încasează de la Budac Nina în beneficiul statului taxa de stat de a cărei plată reclamantul fost scutit de drept la depunerea cererii de chemare în judecată, în mărime de 250 (două sute cincizeci,00) lei.

Hotărârea Judecătoriei Ungheni în partea în care s-a dispus încasarea de la Budac Nina în beneficiul Judecătoriei Ungheni a taxei de timbru în mărime de 200 (două sute,00) lei, se menține.

Se încasează de la Budac Nina în beneficiul statului taxa de stat de a cărei plată Primăria mun. Ungheni a fost scutită de drept la depunerea cererii de apel, în mărime de 212,50 lei (două sute doisprezece lei,50 bani).

Se încasează de la Budac Nina în beneficiul Curții de Apel Nord taxa de timbru în mărime de 200 (două sute,00) lei.

Decizia este definitivă din momentul pronunțării, dar poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni de la comunicarea deciziei motivate, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Președintele completului,

judecător Radu Holban

Judecătorii Svetlana Ghercavii

Mariana Sajin